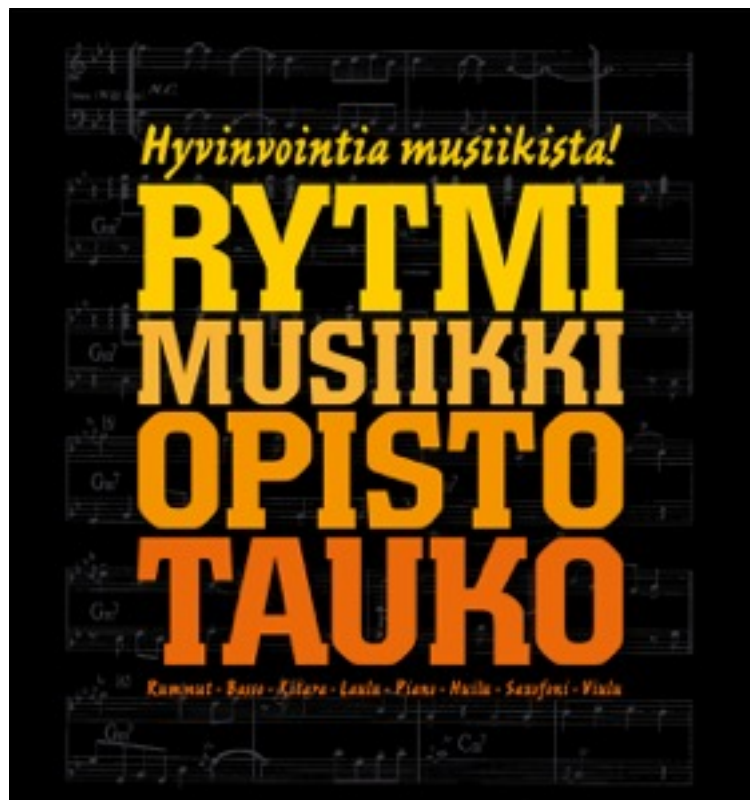

Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä / rytmimusiikki

Rytmimusiikkiopisto Tauko

Musiikkikoulu Tauko Oy/
Rytmimusiikkiopisto Tauko

Olarin toimipiste:
Pihatörmä 1 A 2. krs
02240 ESPOO

Karakallion toimipiste:
Kotkatie 4
02620 ESPOO

Hyväksytty: Taukon hallitus 13.4.2018, Espoon opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta: 13.6.2018
Otetaan käyttöön elokuussa 2018.

Sisällysluettelo

Toiminta-ajatus	4
<i>Mikä Rytmimusiikkiopisto Tauko on?</i>	4
Arvot ja oppimiskäsitys	5
<i>Mihin uskomme?</i>	5
Työtavat, oppimisympäristö	6
<i>Miten Rmo Taukon oppimisympäristö ja työskentely rakentuu?</i>	6
Oppilaitoksen toimintakulttuuri	7
<i>Miten Taukossa toimitaan?</i>	7
Opetuksen rakenne ja laajuus.....	9
<i>Miten yleisen oppimäärän opintomme muodostuvat?</i>	9
Opetuksen yleiset tavoitteet.....	10
<i>Varhaisiän opinnot</i>	10
Opintokokonaisuudet.....	11
<u><i>Yhteiset opinnot</i></u>	11
<i>Tutustumisvaihe, ensimmäinen opintokokonaisuus</i>	11
<i>Harjaantumisvaihe, toinen opintokokonaisuus</i>	12
<u><i>Teemaopinnot</i></u>	14
<i>Vakiintumisvaihe, teemaopintojen ensimmäinen opintokokonaisuus</i>	14
<i>Syventämisvaihe, teemaopintojen toinen opintokokonaisuus</i>	15
Oppimisen arviointi.....	17
<i>Arviointi ja arvioinnin kohteet</i>	17
Oppimäärän yksilöllistäminen	18
Oppilaaksi ottamisen periaatteet.....	18
<i>Kenelle yleisen oppimäärän opetusta?</i>	18
Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa	19
Toiminnan jatkuva kehittäminen.....	19
<i>Miten pyrimme kehittymään?</i>	19
Todistukset ja niihin merkittävät tiedot.....	21

Toiminta-ajatus

Mikä Rytmimusiikkiopisto Tauko on?

Rytmimusiikkiopisto Tauko on rytmimusiikkiin suuntautunut musiikkikoulu, jossa toteutetaan musiikin perusopetusta yleisen ja laajan oppimäärän mukaan. Taiteen perusopetuksen laajan ja yleisen oppimäärän mukainen opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta 633/1998 ja asetukseen 813/1998 sekä opetushallituksen vahvistamiin opetussuunnitelmien perusteisiin.

Rytmimusiikkiopisto Taukon toiminta-ajatusta ohjaa käsite ”hyvinvointia musiikista”, sisältäen sekä taiteen perusopetuksen yksilön kasvun tukemisen että kestävän tulevaisuuden rakentamisen tavoitteet. Ryhmämuotoisen opetuksen keskeisenä sisältönä on myös sosiaalisen kasvun tukeminen, ihmisenä kasvaminen instrumentti välineenä.

Toiminta on suunnattu ensisijaisesti lapsille ja nuorille tavoitteena tarjota heille mahdollisuuksia opiskella musiikkia tasolta toiselle pitkäjänteisesti edeten, päämäärätietoisesti ja omien kiinnostuksen kohteiden suuntaisesti. Opetusta tarjotaan myös aikuisille.

Oppilaille kehitetään musiikin perusvalmiuksia tukien samalla elinikäisen musiikkisuhteen, luovan ajattelun, osallisuuden kehittymisen, identiteetin rakentumisen ja kulttuurisen lukutaidon kehittymistä. Oppimisen ilon ja opiskelumotivaation löytymistä tuetaan huomioimalla oppilaiden yksilölliset oppimisen tarpeet ja lähtökohdat.

Rmo Taukossa voi opiskella yleisen oppimäärän mukaisesti seuraavia aineita: poikkihuilu, viulu, alttoviulu, saksofoni, klarinetti, keyboard, kitara, laulu, piano, rummut, marssirummut, sähköbasso ja sähkökitara.

Arvot ja oppimiskäsitys

Mihin uskomme?

Taukon toiminnan perusarvoja ovat inhimillisyys sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kunnioittaminen. Musiikin opetukseen osallistumiseen ja sen kautta sisällön luomiseen elämäänsä on tasavertainen oikeus kaikilla. Myös esimerkiksi niillä, jotka haluavat harrastaa sitä vain kerran viikossa muiden harrastusten lomassa.

Musiikin harrastaminen yhdessä muiden kanssa luo arvoa ja sisältöä ihmisen elämään esikouluikäisestä eläkeläiseen. Harrastuksella rakennetaan, tuetaan ja ylläpidetään ajattelun taitoja ja luovuutta. Sosio-konstruktivistinen oppimiskäsitys jossa oppilas on aktiivinen toimija joka rakentaa tietoaan ja oppimistaan oman kokemuspohjansa ja maailmankuvan ympärille on Taukon opetuksen perusta.

Ryhmämuotoisessa opetuksessa oppilas oppii musiikin avulla vuorovaikutustaitoja ja toisten kunnioitusta, sekä arvostamaan itseään sekä yksilönä että yhteisön jäsenenä. Kyky ymmärtää musiikkia ja kommunikoida sen avulla antaa eväitä sosiaalisten taitojen kehittymiselle. Musiikkiin taiteenlajina, yhteiskunnallisena ilmiönä ja kulttuurin muotona tutustuminen luo pohjaa kulttuurien väliselle ymmärrykselle ja ohjaa myös pohtimaan elämän arvoja laajemmin.

Ryhmää opettaessaan opettajalla on kaksi tehtävää, pedagoginen ja didaktinen. Hän huolehtii pedagogisesta viihtyvyydestä edesauttamalla oppilaiden yhteenkuuluvuutta ja sosiaalistumisprosesseja sekä turvaa sisällöllisen tavoitteen oman instrumentin tavoitteiden mukaisesti. Pedagoginen suhde mahdollistaa didaktisen suhteen onnistumisen.

Oppiminen on prosessi joka tuottamansa produktin - näkyvässä olevan osaamisen ja taidon - lisäksi tukee oppijan henkistä kasvua ja persoonallisuuden lujittumista sekä luovuuden ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Yksilölliset tarpeet ja mielenkiinnon kohteet huomioiva opetus motivoi ja ohjaa oppijaa keskittyneeseen, määrätietoiseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä rakentavaan toimintaan yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Rmo Taukon opetuksen kulmakivenä on myönteinen ja oppimista tukevalla tavalla rennon avoin ilmapiiri, jossa oppilaalla on mahdollisuus kykyjensä ja musiikillisen ilmaisunsa tavoitteelliseen ja monipuoliseen kehittämiseen. Musiikkia tutkitaan hyvässä vuorovaikutuksessa opettajan ja muiden oppijoiden kanssa tiedollisena, elämyksellisenä, sosiaalisena ja taidollisena ilmiönä.

Työtavat, oppimisympäristö

Miten Rmo Taukon oppimisympäristö ja työskentely rakentuu?

Oppimisympäristöllä käsitetään laajasti fyysistä, teknologista, sosiaalista, kulttuurista, kognitiivista ja affektiivista ympäristöä, jossa yksilö oppii tai jossa oppimista pyritään aktivoimaan. Näinollen oppimisympäristöön kuuluu

- toimintaa mahdollistavia
 - fyysisiä elementtejä: rakennus, luokka välineineen
 - teknisiä elementtejä: kynä, kumi, oppikirja, liitu- ja tussitaulu, tietokone, cd-soitin, äänentoistolaitteet, verkkopohjainen oppimisalusta jne.
- toimintaa ulkoisesti muokkaavia
 - sosiaalisia elementtejä: ryhmän muut oppilaat, opettajat, vanhemmat, kaverit
 - kulttuurisia elementtejä: koulun vakiintuneet toimintatavat; toimintakulttuuri
- toimintaa sisäisesti muokkaavia
 - kognitiivisia elementtejä: omat tiedot ja taidot
 - affektiivisia elementtejä: motivaatio, tavoitteet, vireys, tunnetila

Rmo Taukossa yleisen oppimäärän mukainen opetus perustuu ryhmäopetukseen jolla tarkoitetaan työtapa, jossa oppilaat ja opettaja/t muodostavat tiimin jolle jokaviikkoisessa opetustilanteessa muodostuu tuttu ja turvallinen työtapa ja oppimisympäristö. Oppimisprosessi sisältää kolme osa-aluetta: oppilaan suhde itseen, suhde muihin ja suhde musiikkiin. Lisäksi ryhmäytymisen eri vaiheet vaikuttavat oppimisprosessiin.

Vakiintuneita työtapoja viikoittaisen perusopetuksen lisäksi ovat erilaiset yhteisöllisyyttä ja osallisuutta edistävät teemaviikot kuten kaikki yhdessä -viikko ja pajaviikko. Nämä jaksottavat lukukausien kulkua ja korostavat yhteistoiminnallisuutta sekä opettajan työn suunnittelussa että oppilaiden ihmisenä kasvamisessa.

Opetus tapahtuu instrumentista riippuen 2- 5 hengen ryhmissä kerran viikossa 45 min. kerrallaan. Puhallin- ja lauluryhmät ovat 2-3 oppilaan ryhmiä ja muut instrumentit 4-5 hengen ryhmiä. Myös lisäaineet ovat ryhmäopetusta ja ne toteutetaan kun ilmoittautuneita on vähintään viisi oppilasta.

Esiintymiskokemuksen ja -taidon kerryttäminen kuuluu olennaisena osana opetukseen. Ryhmämuotoisessa opetuksessa oppilaat sisäänrakennetusti esittävät musiikkia toisilleen myös tunneilla joka kerta. Opettaja voi lisäksi järjestää esim. work shop-tyyppisen viikonlopputapahtuman tai luokkamateriaalin tai vaikkapa lähteä konserttiin oppilaidensa kanssa ja näin korvata yhden opetuskerran lukukaudessa.

Rmo Taukossa työparina toimiminen ja jaettu opettajuus on mahdollista, tällöin ryhmän opetuksen suunnittelusta vastaa yhteistyössä kaksi pedagogia ja molemmat opettajat yhdessä ovat säännöllisin väliajoin tunnilla läsnä. Päiväkotimuskareissa tämä toteutuu musiikkipedagogin ja päiväkodin varhaiskasvattajan yhteistyön kautta.

Soitonopetus on tarkoitettu kouluikäisille lapsille ja nuorille sekä aikuisille. Poikkeuksia ikäkäytännössä on pianonsoiton- ja viulunsoitonopetus jota annetaan kuvionuottien avulla 4 -vuotiaasta alkaen ja toisessa päässä laulunopetus jonka voi aloittaa 12 -vuotiaana.

Oppilaitoksen toimintakulttuuri

Miten Taukossa toimitaan?

Valtaosa Taukon oppilaista opiskelee yleisen oppimäärän mukaisesti. Laajan ja yleisen oppimäärän välillä voidaan tarvittaessa siirtyä kumpaan suuntaan tahansa. Varsinaisen lukukauden alkua edeltää avoimien ovien tapahtuma uusille oppilaille. Tuolloin on mahdollisuus vielä ilmoittautua mukaan toimintaan, ja jo ilmoittautuneet saavat ensi kosketuksen tiloihin ja tulevaan opettajaan. Ryhmien muodostamisen jälkeen opetus alkaa lukujärjestyksen mukaan, vanhat ryhmät jatkavat sellaisenaan ellei opettajan kanssa muutoin sovita. Lukukauteen sisältyy 15 kontaktiopetuskertaa ja niiden lisäksi matineat, konsertit ja muut tapahtumat. Yleisen oppimäärän oppilaita kannustetaan osallistumaan matineoihin, mutta esiintyminen ei ole pakollista. Viikottaiseen soittotuntiin sisältyy musiikin hahmotusaineiden tavoitteet; laulaminen, musiikin kuuntelu ja jäsentäminen sekä musiikin merkitsemistapojen tuntemus. Tämän lisäksi tarjolla on erillinen soitinopetusta tukeva musiikin hahmotus-tunti (musiikin teoria-aineet).

Avoin tunti -viikolla ovat sekä perheenjäsenet että kaverit tervetulleita mukaan tunnille. Kaikki yhdessä -viikolla kasvatamme sosiaalista pääomaa tutustumalla toisiimme normaalista opetuksesta poikkeavalla tavalla. Kyseessä voi olla lautapelien pelaaminen, jonkin toisen soittimen kokeilemistä tai erilaisten koordinaatioharjoitusten treenaaminen, myös vanhemmat ovat tervetulleita mukaan! Vanhempien kiinnostus ja tuki lasten harrastusta kohtaan on ensiarvoisen tärkeä tavoitteiden saavuttamisessa.

Perheitä palvelevia toimintatapoja ovat myös oppimateriaalin hankintapalvelu ja lukukausien lopussa pidettävä rästitunti. Normaali opettajan poissaolon korvaavien (tai siirrettyjen) tuntien lisäksi jokainen opettaja pitää lukukauden päätteeksi rästitunnin, joka on ylimääräinen tunti jolle voivat osallistua ne oppilaat jotka ovat olleet lukukauden aikana poissa joltakin tunnilta tai joille on muuten jäänyt jokin opetettu asia epäselväksi.

Tauko-tiedote on sisäinen informaatiokanava, se ilmestyy neljä kertaa vuodessa sisältäen tärkeimmät oppilaita ja vanhempia koskevat Taukon toiminnan ajankohtaiset asiat. Tiedote löytyy myös Taukon kotisivuilta www.tauko.com Taukolaiset-osion alta. Samassa paikassa on myös kalenteri, johon on kirjattu muun muassa mahdolliset sijaisopettajajärjestelyt, siirretyt tunnit sekä matineoiden ja rästituntien ajankohdat. Kotisivujen lisäksi julkinen informaatiojakelu tapahtuu Facebook-sivun Rytmimusiikkiopisto Tauko kautta.

Toimintakulttuuriin kuuluu myös uusien opettajien perehdytys ja toisten opettajien opetustapaan tutustuminen esimerkiksi tuntia seuraamalla. Samoin koko henkilöstön neljä kertaa vuodessa toistuvat yhteiset kokous- ja koulutuspäivät sekä niiden yhteydessä tai erikseen järjestettävä virkistystoiminta ovat tärkeä osa toimintaa. Koulun johto on näkyvästi paikalla vastaamassa kysymyksiin ja auttamassa tarvittaessa. Sekä opettajien että perheiden lähettämiin sähköposteihin ja puhelinviesteihin vastataan viipymättä toiminnan sujuvuuden varmistamiseksi.

Matinea- ja pajaviikolla, jota ei lasketa opetusviikoksi, ei pidetä normaaleja tunteja. Matineat ovat pienimuotoisia konsertteja joissa oppilaat saavat esiintymiskokemusta, joissa he ja heidän vanhempansa pääsevät näkemään ja kuulemaan muidenkin taukolaisten musisointia. Viikolla järjestetään lisäksi joka lukukausi vaihtuvia työpajoja, joiden aiheena voi olla esimerkiksi soittimen huolto, sävellys tai vaikka studio- tai kotiaänitystyö.

Jokaisen lukukauden lopussa opettaja kirjoittaa oppilaalle lukukausiraportin, johon sisältyy opetuksen lukukauden aikana keskeisten sisältöjen lisäksi henkilökohtainen rakentava ja kannustava palaute. Raportin tarkoituksena on antaa kotiin tietoa siitä mihin lukukauden aikana on keskitytty ja mitä on pyritty oppimaan, miten siinä on onnistuttu ja myös siitä mihin seuraavaksi pyritään. Lukukauden päättää päätöskonsertti, joka pidetään jossakin Espoon kaupungin konserttisaleista.

Toimintakulttuurin läpäisee ajatus ystävällisyydestä ja siitä että toimimme palveluammattissa; palvelemme toimintatavoillamme oppilaita, vanhempia ja yhteiskuntaa ja sitä kautta pyrimme luomaan Taukon toiminta-ajatuksen mukaisesti hyvinvointia musiikista.

Taukon toimintakulttuuriin kuuluu ajassa eläminen ja nopea reagointi muutostarpeisiin esimerkiksi eri instrumenttien oppilasmäärien keskinäisten suhteiden muuttuessa.

Opetuksen rakenne ja laajuus

Miten yleisen oppimäärän opintomme muodostuvat?

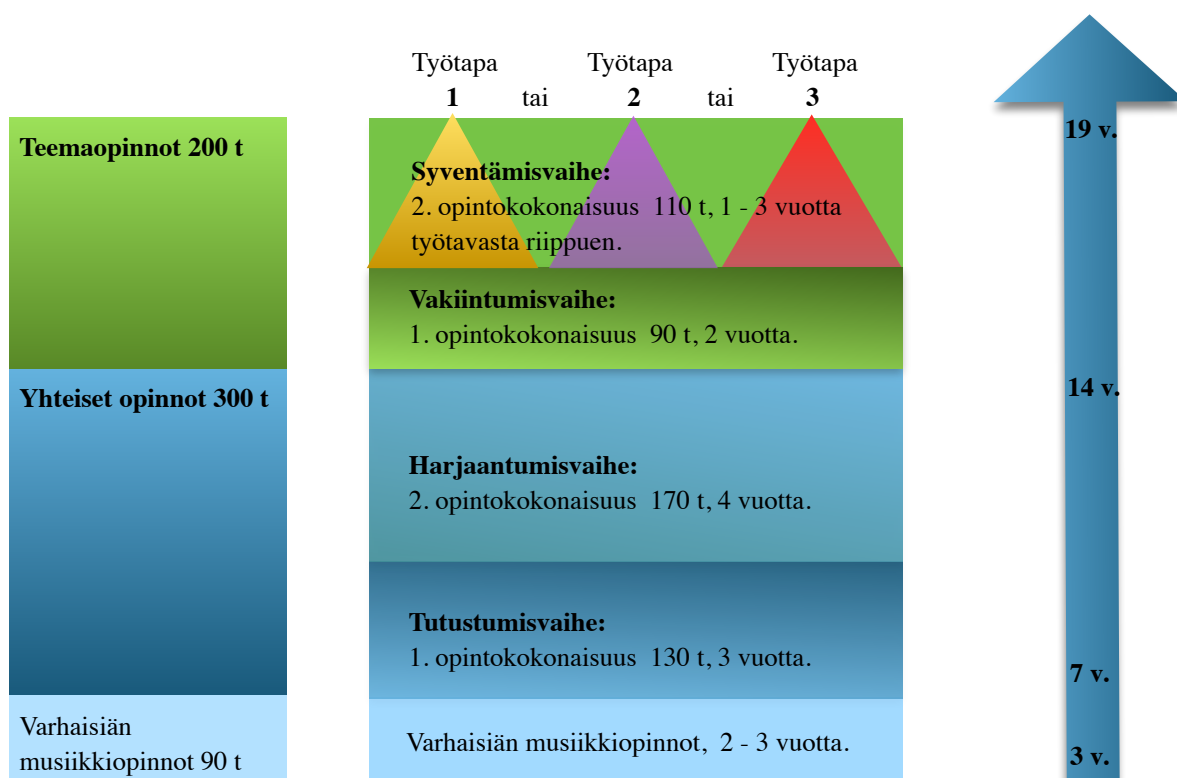
Laajuus:

Yleisen oppimäärän laskennallinen laajuus on 500 tuntia. Oppimäärä jakautuu *yhteisiin opintoihin*, joiden laskennallinen laajuus on 300 tuntia ja *teemaopintoihin*, joiden laskennallinen laajuus on 200 tuntia.

Sekä yhteiset opinnot että teemaopinnot koostuvat kahdesta eri laajuisesta opintokokonaisuudesta: *yhteisten opintojen* 1. opintokokonaisuuden, **tutustumisvaiheen**, laajuus on 130 tuntia ja 2. opintokokonaisuuden, **harjaantumisvaiheen**, laajuus on 170 tuntia. *Teemaopintojen* 1. opintokokonaisuuden, **vakiintumisvaiheen**, laajuus on 90 tuntia ja 2. opintokokonaisuuden, **syventämisvaiheen**, laajuus on 110 tuntia. Teemaopintoja oppilas voi halutessaan opiskella myös samanaikaisesti yhteisten opintojen kanssa. Laskennallisen laajuuden tunti on 45 min.

Yhteisiä opintoja voi edeltää varhaisiän musiikkikasvatus joka Rmo Taukossa toteutuu musiikkileikkikoulutoimintana espoolaisissa yhteistyöpäiväkodeissa. Varhaisiän musiikkiopintoja voidaan järjestää myös omissa tiloissa. Opintojen laskennallinen laajuus on 90 tuntia.

Rakenne:

Opetuksen yleiset tavoitteet

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän tavoitteena on elinikäisen taidesuhteen ja kulttuurisen osallisuuden edistäminen. Tavoitteena on olla läsnä oppilaan kasvussa täysivaltaiseksi yhteiskunnan jäseneksi edesauttamalla hänen oman hyvän ja merkityksellisen elämän luomista. Musiikki taiteenlajina tarjoaa loputtomia mahdollisuuksia taiteen tekemiseen, kokemiseen ja siitä nauttimiseen.

Tavoitteena on oppimisen ilon ja opiskelumotivaation edistäminen kannustamalla ja ohjaamalla oppilaalle itselleen merkityksellisten tapojen kokeilemiseen ja löytämiseen. Yleisen oppimäärän opinnoissa oppilaat kokeilevat, harjoittelevat ja soveltavat musiikin ilmaisukeinoja monipuolisesti ja moniaistisesti. Tavoitteena on tukea oppilaiden omaehtoista musiikin harrastamista ja antaa heille välineitä itsensä ilmaisemiseen musiikin kautta.

Yhteismusisoinnin avulla tavoitteena on innostaa ja motivoida nuoria laadukkaaseen musiikin tekemiseen omalla instrumentilla muiden kanssa. Ryhmäopetuksen tavoitteena on yhtäältä kehittää soittamiseen ja musisointiin liittyviä perustaitoja, ja toisaalta kehittää oppilaiden välisiä vuorovaikutustaitoja. Tavoitteena on myös antaa oppilaille kokemuksia sinnikkyyden merkityksestä tavoitteiden saavuttamisessa ja onnistumisen kokemuksia oppimaan oppimisessa. Yhteismusisointi opettaa myös itsesäätelyä tunteiden vaihdellessa ja kasvattaa myötätuntoa muita kohtaan. Ryhmäopetuksessa opettajalla on kaksoistehtävä tieto-taidon siirtämisessä ja välittämisestä oppilaille ja oppimisen mahdollistavan pedagogisen viihtyvyyden luomisessa.

Varhaisiän opinnot

Varhaisiän opintojen tavoitteena on luoda vahva perusta ja motivaatio musiikkiharrastukselle ja -opinnoille musiikillisten elämysten kokemisen kautta. Varhaisiän opinnoissa opitaan kuuntelemaan ja tulkitsemaan musiikkia ja ilmaisemaan itseään ja erilaisia tunnetiloja musiikin keinoin. Rmo Taukossa musiikkileikkikouluopetus toteutetaan yhteistyössä kaupungin päiväkotien kanssa. Taukon opettaja käy päiväkodeissa niiden aukioloaikana pitämässä toimintaan mukaan ilmoittautuneille lapsille muskaria.

Varhaisiän opinnoissa tutustutaan soiton, laulun, leikin ja elämysten avulla musiikin keskeisiin käsitteisiin rytmi, melodia, dynamiikka, sointiväri, muoto ja harmonia. Samalla harjoitetaan muistia, sekä emotionaalisia, motorisia ja sosiaalisia taitoja. Varhaisiän musiikkiopintojen laajuus on 90 tuntia.

Opintokokonaisuudet

Yhteiset opinnot

Yhteiset opinnot muodostuvat Taukossa kahdesta peräkkäin opiskeltavasta opintokokonaisuudesta, jotka jakautuvat laskennallisesti seitsemälle vuodelle. Yhteisten opintojen kalenterivuositavoite voi olla toteutuvana lyhyempi, jos oppilaalla on Taukon opintoja edeltävien harrastusten tai opintojen kautta hankittuja taitoja. Ensimmäiset kolme opintovuotta muodostavat **tutustumisvaiheen** opintokokonaisuuden, ja sitä seuraavat neljä opintovuotta **harjaantumisvaiheen** kokonaisuuden.

Tutustumisvaihe, ensimmäinen opintokokonaisuus

Tutustumisvaiheessa oppilas saa ensikosketuksen instrumenttiinsa ja musiikin tutkimiseen yhdessä muiden kanssa. Musiikin peruselementteihin rytmi, melodia, harmonia ja dynamiikka tutustutaan rauhassa helppojen konkreettisten esimerkkien ja oman soittimen avulla. Samalla opitaan oman instrumentin käsittelyn hallinnan perusteita, musiikin merkintätapojen lukemista ja harjoittelun tapoja. Ryhmässä yhdessä yhteiseen rytmiin musisoinnin ja muiden kanssa kommunikoinnin kautta lähdetään samalla kehittämään oppilaiden itsetuntemusta ja vuorovaikutustaitoja.

Tavoitteet:

Tutustumisvaiheen tavoitteena on valitun instrumentin tai laulun alkeistaitojen hankkiminen ja yhteismusisoinnin ja improvisoinnin alkeistaitoihin tutustuminen. Alkeistaidoilla tarkoitetaan soittimen käsittelyn perusteiden hallintaa, musiikin peruserkitystapojen tuntemusta ja harjoittelun merkityksen ymmärtämistä. Ryhmäopetuksellisesti tutustumisvaiheen tavoitteena on, että oppilaat oppivat toimimaan yhdessä luontevasti turvallisessa ilmapiirissä.

Tutustumisvaiheen opintojen aikana vuorovaikutustaidot kehittyvät niin, että niiden jälkeen oppilas kykenee huomioimaan muut ja heijastelemaan omia näkemyksiään vuorovaikutustilanteessa.

Lisäksi tavoitteena on, että jokainen oppilas esiintyy matineassa/konsertissa tutustumisvaiheen opintojen aikana ja ottaa osaa johonkin yhteismusisointi-harjoitukseen joko oman ryhmän kanssa tai erillisenä projektina/pajana ja saa näin kokemuksen osana suurempaa kokonaisuutta olemisesta. Tavoitteena on myös ohjata oppilasta kuuntelemaan ja havainnoimaan paitsi omaa myös muiden oppilaiden musisointia. Tavoitteena on myös, että oppilas tutustuu opintokokonaisuuden aikana jonkin toisen taiteenalan ilmaisukeinoihin.

Keskeiset sisällöt:

Keskeisenä sisältönä on valitun instrumentin tai laulun alkeistaitoihin tutustuminen kerran viikossa kontaktiopetustunnilla pienryhmässä ja lisäksi kotiharjoitteluun totuttelu. Tunnilla aikaa käytetään myös musiikin kuunteluun; sen rakenteen hahmottamiseen ja sen herättämästä tunnetilasta puhumiseen. Ryhmäopetuksessa vertaistuellla on suuri merkitys, ja näin kontaktien luominen ryhmän sisällä on tärkeää. Ryhmäytymistä tuetaan yhteisillä leikkimielisillä harjoituksilla joissa voidaan käyttää apuvälineenä kehorytmiikkaa, erilaisia pelejä tai vaikkapa tabletteja. Myös opetusohjelmaan kuuluvat sosiaalisen kanssakäymisen viikko (kaikki yhdessä-viikko) ja kaveritunti ovat työkaluja tämän tavoitteen toteutumiseen.

Laskennallinen laajuus:

Tutustumisvaiheen opintokokonaisuus jakautuu niin, että jokainen opiskeltu lukukausi kerryttää 21 laskennallista opintokokonaisuuden tuntia. Lukuvuodessa tunteja kertyy siis vähintään 42. Tuntimäärää lisäävät osallistumiset matineoihin, pajiin, musiikin perusteisiin ja erilaisiin projekteihin. Ryhmäopetuksen luonteeseen kuuluva yhteismusisointi kerryttää laskennallista tuntimäärää 30 tuntia viiden lukuvuoden aikana. Keskimäärin tutustumisvaiheen opinnot opiskellaan kolmessa vuodessa. Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 130 tuntia.

Harjaantumisvaihe, toinen opintokokonaisuus

Harjaantumisvaiheessa oppilas kehittää taitojaan, omakohtaista suhdetta instrumenttiinsa ja opettelee ilmaisemaan itseään sen kautta. Kontaktiopetuksen ja omatoimisen harjoittelun kautta oppilas muuttuu aloittelijasta harrastajaksi, joka hahmottaa musiikin peruselementtejä ja pystyy kommunikoimaan instrumentillaan musiikillisesti muiden kanssa perustasolla. Itsetunto ja sosiaaliset taidot kehittyvät ryhmässä toimimisen kautta.

Tavoitteet:

Harjaantumisvaiheen opintojen tavoitteena on valitun instrumentin tai laulun perustaitojen hankkiminen ja yhteismusisoinnin perustaitojen ja improvisoinnin alkeistaitojen kehittäminen.

Perustaidot tarkoittavat oman soittimen käsittelyn hallintaa yhteismusisointitilanteessa, musiikin merkitsemistapojen riittävää lukutaitoa ja harjoittelun merkityksen ymmärtämistä. Suhde itseen, muihin ja ryhmään vaikuttaa

oppilaan kasvuun ja kehittymiseen. Ryhmäopetuksen tavoitteena on tila, jossa ryhmä toimii tehokkaasti ja tavoitteellisesti toisiaan tukien keskusteleavassa ilmapiirissä. Tavoitteena on, että vakiintumisvaiheen opintojen aikana vuorovaikutus muiden kanssa kasvaa ja kehittyy niin, että niiden jälkeen oppilas kykenee ymmärtämään useiden osapuolten näkökantoja ja heijastelemaan omia näkemyksiään vuorovaikutustilanteessa.

Tavoitteena on, että jokainen oppilas esiintyy matineassa/konsertissa opintojen aikana ja ottaa osaa yhteismusisointiharjoitukseen joko oman ryhmän kanssa tai erillisen projektin/työpajan yhteydessä ja saa näin kokemuksen osana suurempaa kokonaisuutta olemisesta. Oppilasta kuuntelemaan ja havainnoimaan sekä omaa että muiden oppilaiden musisointia ja tekemään kuulemastaan havaintoja oppien myös keskustelemaan niistä.

Lisäksi tavoitteena on että oppilas osallistuu opintokokonaisuuden aikana jonkin toisen taiteenalan toimintaan yhteisten pajojen/projektien kautta. Pajat ja projektit voidaan toteuttaa joko omien tai vieraillevien opettajien voimin.

Keskeiset sisällöt:

Keskeisenä sisältönä on valitun instrumentin tai laulun perustaitojen harjoittaminen kerran viikossa kontaktiopetustunnilla pienryhmässä ja lisäksi kotiharjoittelun avulla. Tunneilla aikaa käytetään instrumenttiharjoittelun ja yhteismusisoinnin lisäksi myös musiikin tutkimiseen kuuntelemalla, analysoimalla ja keskustelemalla. Yhteismusisoinnin ja ryhmässä toimimisen avulla tuetaan sosiaalista kasvua ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Viikottaisen kontaktiopetuksen lisäksi sosiaalisen kanssakäymisen viikko ja kaveritunti ovat edelleen työkaluja tämän tavoitteen toteutumiseen.

Laskennallinen laajuus:

Harjaantumisvaiheen opintokokonaisuudessa jokainen opiskeltu lukukausi kerryttää 21 laskennallista tuntia. Lukuvuodessa tunteja kertyy siis vähintään 42. Tuntimäärää lisäävät osallistumiset matineoihin, pajiin, musiikin perusteisiin ja erilaisiin projekteihin. Ryhmäopetuksen luonteeseen kuuluva yhteismusisointi kerryttää laskennallista tuntimäärää 30 tuntia viiden lukuvuoden aikana. Keskimäärin harjaantumisvaiheen opinnot opiskellaan neljässä vuodessa. Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 170 tuntia.

Keskimäärin yhteiset opinnot opiskellaan seitsemässä vuodessa.

Teemaopinnot

Teemaopinnot muodostuvat Taukossa kahdesta peräkkäin opiskeltavasta opintokokonaisuudesta jotka jakautuvat laskennallisesti 3 - 5 vuodelle. Teemaopintojen kalenterivuosimäärä riippuu oppilaan teemaopintojen syventämisvaiheen työtapaalinnasta. Ensimmäiset kaksi opintovuotta muodostavat **vakiintumisvaiheen** opintokokonaisuuden, ja sitä seuraavat yksi - kolme opintovuotta **syventämisvaiheen** kokonaisuuden.

Vakiintumisvaihe, teemaopintojen ensimmäinen opintokokonaisuus

Vakiintumisvaiheessa oppilas syventää ja kehittää edelleen instrumenttitaitojaan ja yleismusiikillista osaamistaan tutustuen samalla aiempaa laajemmin musiikin harrastamisen eri muotoihin.

Tavoitteet:

Perustavoite on jatkaa yhteisten opintojen aikana hankittujen taitojen kehittämistä. Tavoitteena on, että oppilas pystyy oman instrumenttisuhteensa kehittyessä löytämään omat erityiset mielenkiinnon kohteensa tutustumalla erilaisiin musisoimisiin ja musiikin tekemisen malleihin ja -tapoihin. Ihmisenä kasvaminen eli oppilaan sosiaalisen kasvun tavoitteena on että oppilas alkaa nähdä ihmisen toiminnassa syvällisemmän merkityksen. Viikottain toistuva harrastus auttaa hallitsemaan arkea ja hahmottamaan itsensä osana sosiaalista ja yhteiskunnallista kokonaisuutta. Oppilas löytää omia toimivia rooleja ja kyky tunteiden ja empatian ilmaisuun kehittyä.

Keskeiset sisällöt:

Keskeisenä sisältönä on edelleen instrumentin soittotaitojen ja yhteismusisoinnin monipuolinen harjoittelu pienryhmässä kerran viikossa kontaktiopetuksena ja viikottaisen kotiharjoittelun avulla. Opetuksen sisällöissä huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja niitä käytetään pohjana musiikillisten ilmiöiden tutkimisessa ja avaamisessa. Oman instrumentin käyttötapoihin ja mahdollisuuksiin tutustutaan musiikkia kuunnellen ja soittaen, keskustellen ja kokeillen.

Laskennallinen laajuus:

Vakiintumisvaiheen opintokokonaisuus jakautuu niin, että jokainen opiskeltu lukuvuosi kerryttää 21 laskennallista opintokokonaisuuden tuntia. Lukuvuodessa tunteja kertyy siis vähintään 42. Tuntimäärää lisäävät osallistumiset matineoihin, pajiin ja erilaisiin projekteihin. Ryhmäopetuksen luonteeseen kuuluva yhteismusisointi kerryttää laskennallista tuntimäärää 30 tuntia viiden lukuvuoden aikana. Keskimäärin vakiintumisvaiheen opinnot opiskellaan kahdessa vuodessa. Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 90 tuntia.

Syventämisvaihe, teemaopintojen toinen opintokokonaisuus

Syventämisvaiheessa oppilas valitsee itselleen työtavan, teeman, jonka avulla aiemmissa opinnoissa hankittujen taitojen avulla rakennetaan pohjaa elinikäiselle musiikin harrastamiselle itselle mieluisalla ja merkityksellisellä tavalla.

Tavoitteet:

Syventämisvaiheen tavoitteena on koota yleisen oppimäärän opinnot ehjäksi elinikäisen musiikkisuhteen perustaksi ja omatoimisen musiikin harrastamisessa edelleen kehittymisen mahdollistavaksi pohjaksi. Syventämisvaiheen opintoja tuetaan itselle sopivan ja mielekkään työtavan avulla. Opinnot voivat painottua **instrumenttitaitojen** edelleen kehittämiseen omien musiikillisten intressien suunnassa, jolloin tavoitteena on taitojen ja ilmaisukyvyn edelleen kehittäminen omalla instrumentilla. **Yhteismusisoinnin** työtavassa painottuu yhteysoiton taidon kehittäminen tavoitteena pystyä toimimaan yhtyeen jäsenenä omalla instrumentilla. **Digitaalisen ilmaisun** työtavassa tavoitteena on oppia käyttämään hankittuja instrumentti- ja yleismusiikillisiä taitoja musiikin luomiseen moderneilla alustoilla ja digitaalisissa ympäristöissä. Työtapojen teemoittamisella tuetaan siis ylempänä kuvattuihin oppimäärän yhteisiin kokonaistavoitteisiin pääsemistä.

Keskeiset sisällöt:

1. Instrumentti-työtapa

Instrumenttityötavan sisältönä on oman instrumentin soittotaitojen monipuolinen edelleen kehittäminen pienryhmässä kerran viikossa kontaktiopetuksena ja säännöllisen kotiharjoittelun avulla. Opetuksen suunnittelussa otetaan huomioon oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja opetuksen sisällöistä sekä tiedollisista ja taidollisista tavoitteista keskustellaan jokaisen lukukauden alussa.

2. Yhteismusisointi-työtapa

Yhteismusisointityötavan sisällöt rakentuvat viikottaisesta bändiharjoituksesta ja omasta kotiharjoittelusta. Lisäksi työtapaan kuuluu mahdollisuus omatoimiseen harjoittelu-aikaan yhtyeenä, joka vahvistaa jäsenten välisen luottamuksen syntyä ja edistää sekä yhteisen pulssin ja balanssin löytymistä että myös jäsenten välistä kommunikaatiota ja sosiaalisten taitojen kehittymistä. Sisällöt sovitaan oppilaiden kiinnostuksen kohteiden mukaan niin että harjoiteltava ohjelmisto edustaa monipuolisesti musiikin eri tyylejä.

3. Digitaalinen ilmaisu -työtapa

Digitaalisessa ilmaisussa musiikki nähdään useimmiten osana kokonaisuutta, jonka voi muodostaa esimerkiksi kuva ja ääni. Digitaalisen ilmaisun opinnoissa tutustutaan opettajan ohjauksessa oppilaan kiinnostuksen kohteiden mukaan musiikin erilaisiin tekotapoihin ja käyttömahdollisuuksiin moderneilla alustoilla ja -konteksteissa. Näitä ovat esim. musiikintekoon tarkoitetut ohjelmistot, kuvan ja äänen yhteiskäytön muodot, vloggaamis- ja bloggaamisalustat jne. Opinnoissa tutustutaan myös tekijänoikeuslainsäädäntöön ja sähköisen materiaalin säilyvyyteen sekä julkaistujen tietojen ja tiedostojen leviämisen periaatteisiin.

Laskennalliset laajuudet:

Syventämisvaiheen opintokokonaisuus jakautuu niin, että instrumenttityötapa kerryttää 21 laskennallista opintokokonaisuuden tuntia lukukaudessa. Lukuvuodessa tunteja kertyy siis vähintään 42. Ryhmäopetuksen luonteeseen kuuluva yhteismusisointi kerryttää laskennallista tuntimäärää 30 tuntia viiden lukuvuoden aikana.

Yhteismusisointityötavan viikottainen tuntimäärä 75 min. antaa 55 laskennallista tuntia lukuvuodessa ja digitaalisen ilmaisun työtavan viikottainen 135 min. tekee 110 laskennallista tuntia lukuvuodessa. Tuntimäärää lisäävät osallistumiset matineoihin, pajoihin ja erilaisiin projekteihin. Opintokokonaisuuden laskennallinen laajuus on 110 tuntia. Syventämisvaiheen opinnot opiskellaan 1 - 3 vuodessa työtavasta riippuen.

Teemaopintojen kaksi opintokokonaisuutta opiskellaan keskimäärin neljässä vuodessa.

Aikuisten opetus

Aikuisista oppijoista on haasteellisempaa muodostaa toimivia ryhmiä opiskelijoiden erilaisten edeltävien taitojen vuoksi. Ryhmiä muodostetaan aina kun se on mahdollista, usein aikuisten opetus kuitenkin on yksilöopetusta. Yhteismusisointia järjestetään periodiluonteisesti kokoamalla eri instrumenttien soittajia yhteen.

Muutoin aikuisten opetus noudattaa yleisen oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä ottaen huomioon aikuisten erilaisen tavan ottaa osaa opiskeluun ja kyvyn asettaa itselleen tavoitteita. Opetuksessa korostuu opiskelijan oma-aloitteisuus ja aktiivinen osallistuminen opiskelun suunnitteluun ja arviointiin. Myös aikuiset tarvitsevat ymmärtävää ja kannustavaa palautetta oppimisestaan.

Oppimisen arviointi

Arviointi ja arvioinnin kohteet

Arvioinnilla on kaksi tehtävää ja sisältöä. Yhtäältä sekä ulkoinen arviointi että itsearviointi ovat työtapoja ja työkaluja joilla oppilas oppii jäsentämään opintojaan ja oppii ymmärtämään ja kehittämään omaa oppimistaan. Toisaalta arvioinnilla käsitetään myös opintojen etenemisen seuranta ja dokumentointi.

Jatkuva arviointi suullisen palautteen muodossa on vuorovaikutteista ja ohjaa oppilaan oppimista monipuolisesti. Arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. Arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan ikä, yksilöllisyys ja aktiivisuus opiskelussa.

Arvioinnin kohteita ovat eri tavoitealueisiin, soittaminen ja laulaminen, esittäminen ja ilmaiseminen, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen sekä taiteidenvälinen osaaminen, sisältyvät tavoitteet. Lisäksi ryhmäopiskelussa arvioinnin kohteiksi nousevat sosiaalinen kasvu, suhde itseen ja muihin tunnilla.

Oppilasta ohjataan itsearviointiin opiskelunsa suhteen ja oppitunnilla annetaan suullista palautetta. Opettaja suunnittelee yhdessä ryhmän kanssa tavoitteet lukukausittain ja antaa lukukauden lopussa kannustavaa palautetta kirjallisen raportin muodossa.

Numeroarviointia ei käytetä vaan oppilas saa osaamisestaan ja edistymisestään palautetta opettajaltaan jokaisella oppitunnilla. Ryhmäopetuksessa hän myös oppii muilta opiskelijoilta tottuen samalla arvioimaan omaa oppimistaan suhteessa muihin. Oppilasta ohjataan samalla ottamaan aktiivisesti osaa sekä opintojensa suunnitteluun että niissä etenemisen arviointiin.

Oppimäärän yksilöllistäminen

Yleisen oppimäärän ryhmäopiskelu soveltuu sekä lapsille että aikuisille, usein myös erityistarpeiden oppilaille. Oppilaan opiskelu- ja oppimisedellytysten vaatiessa laaditaan henkilökohtainen opetussuunnitelma (Hops), jolloin opettaja osaa ottaa huomioon yksilöllistämisen tarpeen ryhmäopetuksessa. Ryhmässä opiskelun vaihtoehtona erityisen tuen oppilaille on myös yksilöopetus.

Hops laaditaan oppilaan ja vanhempien kanssa keskustellen. Yksilöllistäminen voi olla tarpeen jossakin tietyssä osa-alueessa esim. opetuksen sisältöjen, tavoitteiden tai opiskelun toteuttamistavan kohdalla. Sovitut osa-alueet ja niissä sovitut toimenpiteet kirjataan oppilaan oppilaskorttiin ja muutetaan tarvittaessa.

Oppilaaksi ottamisen periaatteet

Kenelle yleisen oppimäärän opetusta?

Rmo Taukoon ei ole pääsykokeita vaan oppilaat otetaan ilmoittautumisjärjestyksessä opettajien resurssit ja sopivan ryhmän muodostuminen huomioon ottaen. Jo oppilaana olevan sisaruksilla on etuoikeus päästä mukaan.

Perheen toiveet otetaan huomioon päivää ja kellonaikaa valittaessa. Jos sopivaa opiskelupaikkaa ei löydy ja oppilas jää jonoon sijoitetaan hänet seuraavalla lukukaudella ensimmäisenä.

Oppilaspaikat ovat avoimia kaikille halukkaille Espoon ja lähikuntien asukkaille. Erityisen tuen oppilaat ja heidän yksilölliset tarpeensa otetaan huomioon oppilaspaikkaa tarjotessa, opetus voi toteutua joko ryhmässä tai yksilöopetuksena.

Yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa

Taukon toiminta ja opetus on avointa ja yhteyttä oppilaiden huoltajiin pidetään tärkeänä. Jokaisen lukukauden 10. opetusviikko on avoin tunti-viikko jolloin vanhemmat ovat tervetulleita mukaan tunnille seuraamaan opetusta. Vanhempia myös kannustetaan ottamaan rohkeasti yhteyttä opettajaan tarvittaessa.

Oppilas saa lukuvuoden alussa opinto-oppaan, jossa luetellaan konsertit, projektit ja muut tapahtumat. Lisäksi huoltajille lähetetään sähköpostitse neljä kertaa vuodessa tiedote, jossa on päivitetty tiedot tapahtumista. Jokaisen lukukauden alussa opettaja ja oppilasryhmä tekevät yhdessä ko. kauden toimintasuunnitelman ja kirjaavat siihen tavoitteet ja toiveet opetuksen sisällön suhteen. Oppilas saa toimintasuunnitelman mukaan kotiin jolloin myös vanhemmat näkevät mitä on suunniteltu opittavan.

Yhteistyöhankkeet muiden toimijoiden kanssa tuovat omalta osaltaan sosiaalisen ja yhteiskunnallisen näkökulman osaksi opintoja ja oppilaitoksen toimintakultturia. Paikallista yhteistyötä tehdään muiden lähialueen taideoppilaitosten kanssa erilaisten projektien ja seminaarien muodossa.

Rmo Taukolla on aktiivinen sidosryhmä-vuorovaikutussuhde Espoon kaupungin opetustoimen ja Musiikkioppilaitosyhdistys Mos ry:n kanssa. Sidosryhmien kanssa tehdään yhteistyötä sekä toiminnan suuntaamisen että sen kehittämisen suhteen.

Toiminnan jatkuva kehittäminen

Miten pyrimme kehittymään?

Toiminnan kehittämisessä voidaan erottaa oppilaitoksen pitkän tähtäimen strategiset suunnitelmat ja niiden tavoitteisiin pyrkiminen sekä koko ajan työn yhteydessä tapahtuva toimintamallien kehittäminen ja soveltaminen opetussuunnitelman suunnassa.

Pitkän tähtäimen visiona Taukon tavoitteena on olla monialaisesti toimiva tunnustettu ja arvostettu rytmimusiikin oppilaitos, jonka yleisen ja laajan oppimäärän mukaisessa opetuksessa pääsee tutustumaan muusikkouden eri osa-alueisiin harrastuksen alkuvaiheesta aina ammattilaistason musiikin tekemiseen asti.

Rmo Taukolla on yli kolmenkymmenen vuoden kokemus rytmimusiikin ja ryhmäopetuksen toteuttamisessa ja kehittämisessä. Näin edellytykset ja tarve pitkäjänteiselle oman toiminnan arvioinnille ja myös sen pidempijaksoisen suunnittelun tarve on hyvin sisäistetty.

Kaikessa kehitystyössä otetaan huomioon inhimillisyystekijät, opetuksen laatu ja toiminnan puitteet. Opetuksen tavoitteista, osa-alueista ja tarjonnan laajentamisesta keskusteleminen ja kehittäminen on jatkuva prosessi. Rytmimusiikin opetuksessa haasteena on pystyä vastaamaan nopeisiin kulttuurisiin muutoksiin esimerkiksi sen suhteen, millä tavalla uudet sukupolvet kokevat mielekkääksi musiikkia tutkia ja opiskella. Lasten ja nuorten tarpeiden lisäksi pyrimme ottamaan myös muut ikäluokat huomioon opetustarjonnan kehittämisessä.

Toimintaa muokataan ja kehitetään opettajien, oppilaiden ja vanhempien tarpeet ja toiveet huomioiden. Erityisesti yleisen oppimäärän instrumenttikohtainen ryhmäopetus on toimintamalli johon ei löydy valmista materiaalia tutkittavaksi, jolloin sisäisissä opettajakoulutuksissa prosessoidaan mallia saadun palautteen perusteella.

Vuodesta 2012 Rmo Tauko on käyttänyt Taiteen perusopetusliiton Virvatuli-itsearviointijärjestelmää jossa itsearviointia tehdään vuosittain vaihtuvien kehityskohtein. Hallinto ja opettajat osallistuvat aktiivisesti toiminnan vuosittaiseen kehittämiseen ja arvioimiseen. Uusia projekteja ja ideoita kehitettäessä huomioidaan musiikkikasvatuksen uudet haasteet ja muutokset.

Toiminnallista yhteistyötä muiden taideoppilaitosten kanssa ja myös muiden nuorisotoiminnassa mukana olemisesta kiinnostuneiden kanssa jatketaan ja kehitetään edelleen. Jatkuvan yhteistoiminnan yhtenä muotona on jo aloitettujen bänditapahtumien kehittäminen ja niiden vakiinnuttaminen säännöllisiksi oppilaitosten, nuorisotoimen ja mahdollisten muiden tahojen yhteistoiminnan muodoksi.

Edellä kuvatun kaltaisella toiminnalla Tauko on myös mukana nostamassa rytmimusiikin opetuksen arvostusta ja vakiinnuttamassa sen asemaa suomalaisessa musiikkikulttuurissa.

Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Oppilas saa taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistuksen kun hän on suorittanut sekä yhteiset opinnot että teemaopinnot.

Päättötodistukseen kirjataan:

- todistuksen nimi
- koulutuksen järjestäjän nimi
- oppilaitoksen nimi
- taiteenala
- oppilaan nimi ja henkilötunnus
- opiskeluaika vuosina
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän yhteiset opinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- oppilaan suorittamat yleisen oppimäärän teemaopinnot
 - kunkin opintokokonaisuuden nimi ja laajuus
- rehtorin allekirjoitus ja oppilaitoksen leima
- Espoon kaupungin ja Rmo Taukon välisen yhteistyösopimuksen päivämäärä sekä päivämäärä jolloin kaupunki on hyväksynyt taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman
- merkintä, että koulutus on toteutettu Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaisesti.

Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus voi sisältää liitteitä.

Oppilas saa pyydettyä opiskelutodistuksen siihen astisista opinnoistaan. Todistukseen merkitään opiskeluaika, opinnot, opettaja(t) ja kuvaus opetuksen toteuttamisesta.

